

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

เยาวภา มโนภิรมย์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน จำนวน 155 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .923 ผลการวิจัยพบว่า 1)ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวางแผนนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการเสริมสร้างกำลังใจและด้านการประเมินผลการนิเทศ 2)ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3)ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ครู การนิเทศภายในโรงเรียน

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การจัดการศึกษาทุกระดับเป็นภารกิจสำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา จำเป็นต้องเรียนรู้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อประสบปัญหาจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง ดังนั้นการบริหารการศึกษา จึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะการจัดการศึกษาในบางครั้งก็ไม่สามารถแก้ไขได้ จำเป็นต้องอาศัยผู้อื่นเข้ามาช่วยเหลือแนะนำ การนิเทศการศึกษาจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาได้

การนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคน คือ ผู้สอน ให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการศึกษา ส่งผลให้กระบวนการทำงานบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนสอดคล้องกับหลักสูตรพัฒนาคน และพัฒนางานไปพร้อมๆ กัน มีความพึงพอใจที่จะกระทำหน้าที่ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด

จะเห็นได้ว่าการนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นและสำคัญยิ่งในการรักษามาตรฐานการศึกษาระดับชาติเบื้องต้น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องจัดนิเทศภายในโรงเรียนเสียก่อน ในฐานะผู้ที่ใกล้ชิดกับปัญหา และรู้ความต้องการ สามารถแก้ไขปัญหา และพัฒนาได้ถูกต้องหลักมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นกันเองทำให้ครูผู้รับการนิเทศถูกนิเทศแบบกัลยาณมิตร การนิเทศภายในโรงเรียนสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลไปสู่ผู้เรียนและมาตรฐานระดับชาติต่อไป ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อการทำงานของบุคลากรในองค์กรมีผลต่อความสำเร็จของงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีเป้าหมาย อันมีผลเนื่องจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจ หรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาประสงค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและมาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเองมีความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553, หน้า 13)

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอน ในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามสถานภาพ (เพศ) และประสบการณ์ในการสอน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 255 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 155 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการเสริมสร้างกำลังใจและด้านการประเมินผลการนิเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 255 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูจำนวน 155 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน ประกอบด้วย ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เพศหญิงจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 เพศชายจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 ประสบการณ์ในการสอน 10 – 20 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และประสบการณ์ในการสอน 20 ปี ขึ้นไปจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบไปด้วยแบบตรวจสอบรายการ(Check List) ถามเกี่ยวกับเพศ และประสบการณ์ในการสอน แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน 4 ด้าน จำนวน 39 ข้อ ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการเสริมสร้างกำลังใจ และด้านการประเมินผลการนิเทศ รวมไปถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .923 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 155 ฉบับ ประกอบด้วยระหว่างวันที่ 1 – 5 พฤษภาคม 2560 และนัดวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าการแจกแจงความถี่(Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)การทดสอบค่าที (t-test)และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One Way Analysis of Variance)กับตัวแปรประสบการณ์ในการสอน

ผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวางแผนนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการเสริมสร้างกำลังใจและด้านการประเมินผลการนิเทศ

2.ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวางแผนนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการเสริมสร้างกำลังใจและด้านการประเมินผลการนิเทศทั้งนี้เนื่องมาจาก โรงเรียนให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอน เพราะการนิเทศการสอนเป็นงานหลักของการบริหารงานวิชาการ ต้องมีการกระตุ้นให้ครูผู้สอนตระหนักและเตรียมความพร้อมในภาระหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนานุเคราะห์ให้มีความรู้เพิ่มขึ้น ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน รู้จักวิเคราะห์ แก้ปัญหา นำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการจัดการศึกษาของสถานนั้นๆ ด้วยเหตุที่การนิเทศภายในคือ กระบวนการหนึ่งในการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

จากผลการศึกษาในภาพรวม ครูมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ดังที่ ศุภดี แสงหล่อ (2555, หน้า 14) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียา พุทธารักษ์ (2550, หน้า 175) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าการปฏิบัติการตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนนิเทศ ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายใน จำแนกตามสถานภาพ(เพศ)และประสบการณ์ในการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีการกำหนดให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในและกำหนดตัวบุคคลที่รับผิดชอบ การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน มีการจัดทำโครงการนิเทศภายในเหมาะสมกับสภาพและปัญหา กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน มีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุหรือสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายในอย่างเหมาะสมเพียงพอ จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าว ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 10) ได้เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนว่า การวางแผนการนิเทศ คือการนำข้อมูล ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของปัญหา และความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการปฏิบัติงานนิเทศ การวางแผนนิเทศภายในโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นขั้นตอน ที่นำเอาทางเลือกที่จะดำเนินการมาร่วมกันกำหนดรายละเอียดกิจกรรมและจัดลำดับขั้นตอนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เขียนเป็นโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอนงค์ เจริญยิ่ง (2549, หน้า 79-82) วิจัย เรื่องความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศการสอน 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา 2) ด้านวิธีการสอนและการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ทะอินทร์ (2549, หน้า 109) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนอินดิวิทย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายใน จำแนกตามสถานภาพ(เพศ)และประสบการณ์ในการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีการประชุมปรึกษาพูดคุยปรึกษากันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ภายหลังจากการนิเทศ มีการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้ มีการจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ เช่น ห้องปฏิบัติการหลักสูตร โดยรวบรวมแบบเรียน หนังสือ คู่มือครู หนังสืออ่านประกอบและวัสดุที่เกี่ยวข้อง มีการพาไปเยี่ยมชมการสอนของครูผู้สอนคนอื่นเพื่อให้เห็นรูปแบบใหม่และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีสถานภาพ(เพศ)และประสบการณ์ในการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเชษฐพงษ์ สีนทรัพย์ (2551, หน้า 28-29) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ว่า 1) เป็นการสนับสนุนช่วยเหลือครูให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน รู้ขอบข่ายงานในความรับผิดชอบของตน 2) การนิเทศภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ 3) เพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามเกณฑ์กำหนดสอดคล้องกับงานวิจัยของประทวน ค่านแก้ว (2553, หน้า 178) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ เสวตสุพร (2549, หน้า 146) ได้ศึกษานิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการเสริมสร้างกำลังใจ ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายใน จำแนกตามสถานภาพ(เพศ)และประสบการณ์ในการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้นิเทศให้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีการยกย่องชมเชยในโอกาสที่เหมาะสม แสดงความชื่นชมยินดี ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ทำสำเร็จ มีการให้รางวัลเชิดชูเกียรติกับครูที่ปฏิบัติการสอนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ สัจด์ อุทรานันท์ (2550, หน้า 159) กล่าวว่า ในการสร้างเสริมกำลังใจผู้ปฏิบัติการนิเทศ โดยผู้ที่มิบทบาทในการสร้างเสริมกำลังใจก็คือผู้นิเทศ ซึ่งจะต้องสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ และอีกผู้หนึ่งที่มีความสำคัญมากก็คือผู้บริหาร ซึ่งจะต้องสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติการนิเทศทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 35-36) การนิเทศภายในเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันวางแผน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถ ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้บริหารจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศ ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายใน จำแนกตามสถานภาพ(เพศ)และประสบการณ์ในการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการประเมินผลการนิเทศภายในตามแผนงาน โครงการที่ได้กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ด้านการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมนตรี สิริทัตสุนทร (2550, หน้า 140) กล่าวว่า ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูภายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่วางยุทธศาสตร์ จัดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา ส่วนครูมีหน้าที่พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นสอดคล้องกับ

สังัด อุทรานันท์(2530, หน้า 4-5 อ้างถึงใน วัฒนา ก้อนเชื้อ 2551, หน้า 133) การประเมินผลนิเทศภายในโรงเรียนนั้น อาศัยหลักการและวิธีการเดียวกันกับการประเมินผลการนิเทศทั่วไป ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้เพราะคุณภาพของนักเรียนนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆอีกมาก ในส่วนของการปฏิบัติงานนั้น ควรมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานร่วมกันและผลที่ได้จากการประเมินควรจะนำมาเป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจในการปฏิบัติการนิเทศต่อไป นั่นคือ หากได้ผลดีแล้วก็ดำเนินการนิเทศต่อไปอีกจนกระทั่งบรรลุเป้าหมายสูงสุด คือผู้รับการนิเทศได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถช่วยเหลือตัวเองได้แล้ว สำหรับกรณีที่มิได้ผลตามจุดมุ่งหมายก็จะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องหรือมีจุดอ่อนต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล สีขาวอ่อน(2550, หน้า 115) ได้ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าระดับการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร

ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต2 จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรและขนาดของสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาจำแนกตามสภาพและขนาดของสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ พิสมัย สงจันทร์ (2549,หน้า 185) ศึกษาพบว่า ความพึงพอใจมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร วงศ์ยาญาติ (2551, หน้า 199) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาหนองกิ้งห้วยหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทวน ด่านแก้ว (2553,หน้า 178) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายใน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผนนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในน้อยที่สุดคือ กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน
2. ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในน้อยที่สุดคือการนำครูผู้สอนไปศึกษานอกสถานที่เพื่อเพิ่มประสบการณ์ตรง ควรจัดให้ครูผู้สอน

ได้ศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูผู้สอนอื่น จัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
ทำให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเองและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

3. ด้านการเสริมสร้างกำลังใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในน้อยที่สุดคือ สนับสนุนงบประมาณ
จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ
หน้าที่มากที่สุด

4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในน้อยที่สุดคือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของครู ด้านการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัด
กองกักด่านงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุ
การแก้ไขปัญหาและปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน

2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศ
ภายในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบ
ปัจจัยที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการนิเทศการศึกษาที่แท้จริง

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการปฏิบัติงาน
การนิเทศภายในโรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

เชษฐพงษ์สินทรัพย์. (2551).การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น : ศึกษาเฉพาะโรงเรียน

บ้านดอนหันวิทยาสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการ

บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นภาพร วงศ์ยาญาติ , “การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายใน
โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาหนองแก้วห้วยหลวง สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสกลนคร เขต 3 “,การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
(บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี), 2551 หน้า 9.

สุสติ แสงหล่อ.(2555). ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของ
โรงเรียนสวนป่าอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,คณะ
ศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิสมัย สงจันทร์.(2549).การศึกษาความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานของครูใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2.วิทยา
นิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประทวน ค่านแก้ว,“ ความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนศูนย์เครือข่าย
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา
เขต 7 ”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ),2553,178หน้า

ปรียา พุทธารักษ์. (2552). การศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล
เมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

มนตรี สิริทัตสุนทร,“ ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนสังกัด
เทศบาลนครระยอง “, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550), 140 หน้า

วราภรณ์ ทะอินทร์ ,“ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในของครู
โรงเรียนยี่สารวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2” ,วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยบูรพา),2549, 109 หน้า

สังัด อุทรานันท์,การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ,
(กรุงเทพมหานคร:มิตรสยามการพิมพ์,2550) 159 หน้า.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา.
กรุงเทพฯ. _____. การนิเทศภายในสถานศึกษา. (2551). กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา.

สมศักดิ์ เสวตสุพร,“ การนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียน
ทั้งระบบ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 2 “,วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,(บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์),
2549 , 139 หน้า

สุรพล สีขาวอ่อน, “การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:สถาบันราชภัฏ
มหาสารคาม), 2550, 115 หน้า

อรอนงค์ เจริญยิ่ง . (2549). ความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.